

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Annales Ecclesiastici

Incipiens ab Anno Domini D.XC. perueniens vsque ad DCC.XIV. nempe à Gregorio Magno Romano Pontifice, vsque ad Gregorium secundum

Baronio, Cesare

Coloniæ Agrippinæ, 1624

Iesv Christi Annvs 590. Gregorii Pap. Annus 1. Mavritii Imp. Annus 5.

urn:nbn:de:hbz:466:1-15007

ANNALES ECCL- SIASTICI.

EX superaddita oneri consueto Ecclesiasticorum negotiorum sarcina ad optatam quietem longe positam cum magis anhelem atque suspirium: magna tamen octavi Annaliū tomī inscriptionem aggreddiendi ex eo mihi fiducia comparatur, quod pro foribus Gregorij Magni occurrat, patronus idem noster duplici sub-
 titulo profuturus, adminiculo precam scilicet, quibus
 Annaliū consilietur auxilium, & suorum scriptorum co-
 pa, ex quibus tanquam ex locupletissima cella pen-
 ita, ut scilicet erunt scribenda, ipse abunde suppedi-
 tur. Verum non progreditur solus, cum in occursum e-
 gressus, sed quæ præcedit in titulo, prima procedit in
 hoc octavo optulatur præcurrens Virgo Deipara. Am-
 blestem enim nomine, nempe Mariæ, atque Gregorij,
 multa roborantur Ecclesiæ, apud quam fidem Annales
 nostri hæc elaborati, scripti, recitati, ac sepius repetiti,
 præparatus in laudem editi. Quæ igitur prior ordine
 hinc inde elementis, quibus occurrit potior in auxilio, at-
 que veritate potentior adit: Ipsa mater foueat partus
 hinc atque per hanc matris suis. Ut enim quos ad genua Ra-
 chis præcurat eius ancilla, ipsa eos suos filios esse dice-
 bat, & in suis hæc lege esse dicat, oportet nostros Anna-
 les ipsi Virgo sanctissima, quos summo labore, ad eius
 gratia procolui, eius precibus consecruimus partu-
 rum.

Sed hæc in deo igitur magis Animus, quod creuerint no-
 bis, ut ex recenti collata dignitate subsidia: glorio-
 sa enim martyris patrocinij quoque titulo accesserunt,
 item discipuli, conciliatores regie virginis nuptiarum
 cum spolio celesti, atque eiusdem ad coronam marty-
 ri promotores, eunuchi fratres, concupiscentia steriles,
 hæc ad spem facundi, potentes gratia, gloria celebres,
 decoro purpura, cotonis fulgidi, insignes palmis Nereus
 & Achilleus vni cum martyre æque & virgine Flauia
 Domitilla. Quibus cum Magno Gregonio in auxilium
 vocatis, erit mihi in sancta quadriga ista, cui insideat an-
 gela Deipara, magna fiducia: adeo ut illud ex Cantico
 hæc occurrere liceat: *Quadrige tuæ saluatio*, qua cum ve-
 hementer, ad eas quoque accessit & transitu diuina fa-
 cile præparato sperans insuper Dei beneficio dandum, ut
 cum Annaliū, annis quoque vitæ bene perfun-
 ctis, non amplius in circi tibi vitæ periculis e calce
 redolendas ad careces, sursum caelum versus
 extra alto coelesti, adminiculo scilicet Sanctorum pro-

cum, sublimis tollat, atque ex optato in Domino tan-
 dem perpetuo requiescam.

IESV CHRISTI

ANNVS 590.

GREGORII PAP. MAVRITII IMP.
Annus I. Annus 5.

VINGENTESIMI nonagesimi Christi
 annis gestæ maiori ex parte in superio-
 rem tomum relatae sunt, vsque videlicet
 ad electionem Gregorij Magni in Ro-
 manum Pontificem: iam vero reliqua
 prosequamur de rebus ab eo præclate gestis post electio-
 nem vsque ad finem presentis anni, qui & Imperij Mau-
 ritij Augusti quintus numeratur, octaua Indictione ad
 mensis Septembris terminum decurrente, & nona tunc
 inchoante.

Sed antequam ista aggrediamur, quod in primis ad
 rationem annorum Mauritij Imperatoris ab hac nostra
 assertionem, qua ponimus sancti Gregorij creationem sub
 anno quinto eiusdem Mauritij. Præter id enim, quod
 superius dictum est anno primo eius Imperij: qui huius
 temporis suæque ætatis breuiter res gestas conscripsit
 Ioannes fundator monasterij Biclarensis (hoc enim ti-
 tulo eius perbreuis historia inscribitur) asserit istud i-
 plsum, anno videlicet quinto eius Imperij sanctum
 Gregorium esse creatum Pontificem: quo patitur anno
 Theodosium Mauritij filium à patre tradit Cæsarem esse
 dictum. Hæc de anno Imperatoris, & promotionis Gre-
 gorij in Pontificem Maximum.

Sed his reuocatis ad calculos, aliam iniisse oportuit
 rationem, quam vide superius anno quingentesimo o-
 ctogesimo sexto, vbi annum primum Mauritij, auctori-
 tate Græcorum & Laëtorum, & Biclarensis huius pariter
 collocamus, sed opus fuit dimouisse.

Quod autem ad idem ordinationis eius spectat, nihil
 est, quod reuocari possit in dubium, vrpote quæ ob ex-
 cellentiam tanti Pontificis relata fuerit singulari præro-
 gatiua in tabulis Ecclesiasticis, annis singulari in memo-

I.
II.
III.

DE ORDINATIONE S. GREGORII PAP.

quod redderet omnino confirmatione sua electione. Mihi enim & illud facile persuasum, ipsum non fuisse, quod exegerat argumentum, de tyrannice viciosa electione Romani Pontificis confirmatione, imo viciosa malum detestatum esse, contestationem adiecit, interminationemque; aduersus eum diuinum iudicium, cui non foret Romanam Ecclesiam liberam, iamdu in libertatem eo modo tyrannice vindicaram: vt cum Mauritianus legisset, longe longius abhorreret, vt missum à Christo & populo decretum electionis probaret, eidemque libidineret. Haud enim a quo animo Principes, domus, natus affert, pati rigidos sacerdos solent, quibus non, que ad Deum sunt, cogitant obtemperare, vel non, firmiter, experiantur vitores. Ita, inquam, fieri non debuit Gregorius vna cum commissis in vrbem legatione.

Sed quomodo se habere solet administratio Romanæ Ecclesie, dum qui electus erat, vt ebat tyrannice imperatore, que sunt Pôitificis mania exercere, donec accedente Imperatoris consensu, Pontificio initiari daretur: quod facile potest ex epistola à Romanis cleri ad Scotos reddita, cum sedes vacaret morte Severini Pontificis electio, in locum eius esset Ioannes huius nominis Quintus, sed non iam consecratus. Videte est in litteris, curam Romanæ Ecclesie non electum Pontificem habere possit, sed quartor simul eiusdem Ecclesie ministrorum sacros, nempe Archiepiscopos totum nomina in locum, deinde ipsam electum, tertio loco Primicium, quarto vero Pontificem: apud hos enim, donec legitimus Pontifex inire possit, cura posita erat non Romanæ tantum, sed vniuersalis totius orbis Ecclesie: eodemque ordine, quo venisset, in cunctis beatorum nominum in litteris, quæ scribitur diuersas provincias contingebat; sicut postquam videmus in dictis ad Scotos datis litteris, in hunc modum: *Indictionis & sanctissimus Thomaso, & Hilario Archiepiscopo & sereno locum sancte seia Apostolica, Inuenies hanc & ad Deum ministrum, sicut Ioannes Primicium & sereno locum seia Apostolica, & Ioanna sereno Dei consularis eiusdem seia Apostolica.*

Ceterum quod ad Gregorium spectat, in ipsum, vel in electionem Pontificis, et esset, vt ab eo in tanta, in qua ipse ingruentem calamitate erat, remediū aliquid acciperet, interius oculi omnium erant. Nullus enim in terra hoc ordinis ministrorum existeret, qui tanto electo, pariterque, ad eius iustitiam libi aliquid arrogaret officium, pariterque, quoduis publicum obtemperans: quod obtemperans in tanta reum & temporis necesse sitate cogitasse Gregorius, Christianis in bene charitate ad breue locum tempus gerere se Pontificem, seu potius pro Pontifice, in his duxerat, quæ ad expiationem spectante vrbis, ad lucem videlicet ingruentem auertendam, maxime indidendo, & eisdem pro studio frequentandis, tribuendoneque; ad populū, qua ad penitentiam promoueret, habendo.

Cum enim eadem pestis magis vrgeret (inquit Gregorius Turonensis) *vt ad plebem pro agēda peccatorum hanc modam orsus est: Oportet, fratres charissimi. Sed antequam hic ipsum reddamus integre sermone, mouendus est lector, eundem perpetuare: in ipsius Gregorius epistolatum librum vndecimum sub Indictione sexta; quod & fecerit, quinouam eiusdem Gregorius operum editionem elaborauit, dum ad hanc occasionem eam habitam posterunt sexta Indictione, postquam quidem ex hac parte audire iustiticos omnes veritates dicam ab ipso Gregorio fuisse quarto Kalend. Septembri, Indictione octaua, presentem videlicet anno: cuiusmodi certum est assentiri vetera exemplaria: quæ omnia si desiderent, ex veritate historie dicta lectio magis probanda: nam cum constet eum ad populū habitam esse sermonem tempore ingruentis pestilentie, remaneat hoc anno contingit, quo & Pelagius Papa obit, indictione ipsius Gregorius certum sit, neque aliquando postea tam dicit, dum Gregorius vixit, eam vexasse populū: plane impossibile est, vt ad sextam, vel aliam a-*

liquam Indictionem referri possit. His accedit eius, qui sermone interfuit, diaconi Turonensis testificatio, dum id factum retulit, antequam Gregorius Pontifex ordinaretur, quibus quidem omnibus cum æque omnes assentiantur, qui habitam hoc tempore eam asserunt esse orationem, cum id ipse disertis verbis infinet, nihil est, vt de istidem vel leuiter saltem dubitari possit. Cum autem eadem, que inter epistolas ipsius Gregorii concio habetur, exiret pariter à Gregorio Turonensi, in quibus inter se editiones discrepent, ponemus in margine: Sic enim se habet:

Oportet, fratres charissimi, vt flagella Dei, qua mittere ventura debemus, saltem presentia & experta timeamus. Ceterum non nobis aditū dolor aperiat, & cordis nostri duritiam ipsa iam, quam patimur, pena dissoluat. Vt enim propheta teste, prædictum est: Peruenit gladius vsque ad animam. Ecce enim cuncta plebs castissima & innocens percussit, & repentina singuli eade vastantur; nec languor mortem præuenit, sed languoris moras (vt cernitis) mori præcurrit. Percussus quisque ante rapitur, quam ad lamenta penitentia conuertatur. Pensate ergo, qualis ad conspectum districti Iudicis peruenit, cui non vacat flere, quod fecit: habitatores quippe non ex parte subtrahuntur, sed pariter corrumpunt, domus vacua relinquuntur, filiorum suorum parentes afficiunt, & sui eos ad interitum heredes præcedunt. Vnusquisque ergo nostrum ad penitentia lamenta confugiat, dum fleret ante percussione vacat. Renouemus ante oculos mentis, quis quid errando commissimus; & quod nequiter egimus, flendo puniamus. Præueniamus faciem eius in confessione, & sicut propheta e admonet, lenemus corda nostra cum manibus ad Deum. Ad Deum quippe corda cum manibus leuare, est orationis nostre studium cum merito bona operationis erigere. Dat profecto, dat tremor nostro fiduciam, qui per prophetam clamat: Nolo mortem peccatoris, sed vt conuertatur & viuat. Veterinos namque Nimium & culpas triduanam penitentia absterge, & conuersus h' latro vti præcipiat etiam in ipsa sententia sua mortis cernerit.

Inuenies igitur corda, & præueniamus nos iam percipisse, quod petimus. Citius ad præcem Iudex fleatur, si à prauitate sua petitor corrigatur. Imminente ergo tanta animaduersione gladio nos importationis stibus instamus, ea namque quæ ingrata esse hominibus importunitas solet, Iudici veritatis placet: quia pius & misericors Deus à se vult veniam precibus exigi, qui, quantum meremur, non vult trahi. hinc ceterum per Psalmistam dicitur: Inuoca me in die tribulationis tue, & eripiam te, & magnificabis me. Ipse ergo sibi testis est, quia inuocantibus misereri desulterat, qui monet, vt innocenter. Prinde, fratres charissimi, contrito corde & correctis operibus crastina die, primo dilectulo ad Septiformem litaniam, iuxta distributionem inferni designatam, deuota mente cum lacrymis veniemus. Nullus vestrum ad terrena opera in agros exeat, nullus quodlibet negotium agere præsumat: quatenus ad sancta Dei genitricis Domini Ecclesiam conuenientes, qui simul omnes peccatumus, simul omnes mala, que fecimus, deploremus: vt districtum Iudex dum culpas nostras nos punire consulerat, ipse à sententia propostia damnationis parcat. hæc tenus sermo, idemque dictus in Ecclesia sanctæ Sabinæ in Auentino, & scriptus a Iustice Albo, cui litaniarum ordo istiusmodi subscriptus habetur:

Litania clericorum exeat ab ecclesia beati Ioannis Baptiste.
Litania virorum ab ecclesia beati martyris Marcelli.
Litania monachorum ab ecclesia martyrum Ioannis & Pauli.
Litania ancillarum Dei ab ecclesia beatorum martyrum Cosina & Damiani.
Litania feminarum contogatarum ab ecclesia beati primi martyris Stephani.
Litania viduarum ab ecclesia martyris Vitale.
Litania pauperum & infirmorum ab ecclesia beato martyris Cosilia. Facta sunt hæc in basilica sanctæ Sabinæ sub die quarto Kalend. Septemb. Indictione octaua. hæc tenus ex veteri eademque germana lectione, ex qua recentiores emendes, in quibus (vt diximus) in consule nimis sexta Indictio ponitur: quando enim ista contigerit, liquido constat. Porro quam legit Septiformem litaniam per diuersarum personarum arque locorum ordinem distinctam, apud Gregorium Turonensem aliter dispositam inuenies in hunc modum:

c Greg. lib. 1. c. 2. Re. 590. * dilectissimi. GREGORII SERMO TEMPORIS PESTIS. d. l. rem. 4.

c Thren. 1. * Dominū.

f Eccl. 1. 2. g Ion. 3. h Matth. 17.

HORTATIO AD PENITENTIAM.

i Psalm. 99. * dicit.

* deuota ad lachrymas mēte.

LITANIA SEPTIFORMIS DICTA.

LITANIA VIRORUM AB ECCLESIA BEATI MARTYRIS MARCELLI.

LITANIA MONACHORUM AB ECCLESIA MARTYRUM IOANNIS & PAULI.

LITANIA ANCILLARUM DEI AB ECCLESIA BEATORUM MARTYRUM COSINA & DAMIANI.

LITANIA FEMINARUM CONTOGATARUM AB ECCLESIA BEATI PRIMI MARTYRIS STEPHANI.

LITANIA VIDUARUM AB ECCLESIA MARTYRIS VITALIS.

LITANIA PAUPERUM & INFIRMORUM AB ECCLESIA BEATO MARTYRIS COSILIA.

Greg. Turon. l. 1. c. 1. cap. 1.

Clerici igitur egrediuntur ab ecclesia sanctorum martyrum Cosmae & Damiani: cum presbyteri Regionis sexta.

Omnes vero Abbates cum monachis suis ab ecclesia sanctorum martyrum Gervasii & Prothasii non presbyteri Regionis quarta.

Omnes Abbates cum congregantibus suis egrediuntur ab ecclesia sanctorum martyrum Marcellini & Petri cum presbyteri Regionis prima.

Omnes infantes ab ecclesia sanctorum martyrum Iohannis & Pauli cum presbyteri Regionis secunda.

Omnes vero laici ab ecclesia sancti protomartyri Stephani cum presbyteri Regionis septima.

Omnes mulieres viduae ab ecclesia S. Euphemiae cum presbyteri Regionis quinta.

Omnes autem mulieres coniugatae egrediuntur ab ecclesia sancti martyri Clementis cum presbyteri regionis tertia. Vt de singulis ecclesiis extentes cum precibus ac lacrymis ad B. Mariam semper Virgini genitricem Domini Dei nostri Iesu Christi basilicam congregantur: ut ibi dantur cum fletu ac gemitu Domino supplicantes: peccatorum nostrorum veniam promereri valeamus. Hac occasione congregati clericorum ceteros p[ro]fessores in fide per triduum, ac deprecari Domini misericordiam. De hora quoque tertia veniebant viri.

* Ab hori p[ro]fessionem ad ecclesiam clamantes per plateas Urbis, & yri desion. haec Gregorius, quae accepti a suo diacono tunc in Vrbe morant. Sed vnde ista diuersitas? non aliunde puto, quam quod cum non femel eiusmodi iudicte fuerit litaniae, proque diuersitate dierum, diuersae affigerentur in ecclesia inscriptiones, singulari diebus singulis: ex alia ipsatum alterius diei Gregori diacono descripserit, & ex alia alius retulerit inter epistolas. Pluries eo tempore celebratas esse eiusmodi litaniae diuersis diebus, & processum quoque fuisse ad sancti Petri basilicam, constat ex veteribus Ritualibus. Subdit vero idem Gregorius Tuxtonensis:

Afferunt autem diacono noster, qui aherat, in vniuersa hora statio, dum processit ad Dominum supplicationis emisit, octoginta homines ad terram corruisse, & spirantes exhalasse. Huc utique sacerdos laetus se ad carum populo, ne ab oratione cessarent. huc utique de his Gregorius, quae (vt dictum est) accepit a suo diacono: qui cum eundem Gregorium faceret dotem nominet, plane declarat ipsum iam diacono fuisse presbyterum ordinatum, sed haud diu ante: nam inferius idem Gregorius: Ab hoc etiam diacono noster reliquias sanctorum (vt diximus) suscepit, dum adhuc in diaconatu Gregorius duceret. haec ipse.

XIII. Habent veteres Rituales libri (vt vidimus) vltimis litaniis esse processum ad basilicam Apostolorum principis Petri, atque ab eodem Gregorio sanctam imaginem Desipare magna veneratione delatam: fuisse autem illa traditur, quae haecenus extat in basilica S. Mariae ad praesepe, & a populo honorifico cultu frequentatur: est tunc S. Gregorio in processione delatam. Ordo Romanus, quem pluribus exemplaribus Vaticana bibliotheca custodit, affirmat quibus maior proculdubio adhibenda fides est, quam cuius haud pridem Venetiis. Tunc vero & mirandam illud accidit traditur, vt cum peruenisset procedendo Gregorius ad molem Hadriani Tiberti adiacentem, in signum reconciliati numinis, visus fuerit Angelus nudatum gladium in vaginam reponere, eoque symbolo morbum cessasse significare voluisse, quem admodum (vt superius ex eodem Gregorio a dictum est) per sagittas vitas coelitus lapsis idem fuerat diuinitus praemonstratus. Sic itaque in tempore concitatae diuinae iracundiae (vt scriptum est b) Gregorius factus est reconciliatio, cui auertent ipse diuinam indignationem a populo: cuius rei gratia in litaniis illis, quae annua celebrantur in Ecclesia antiquo ritu recitantur pro omnibus auertentis malis, idem Gregorius praecipit indixit cum gratiarum actione pro tanto accepto diuinitus beneficio. Extat eius indictionis formula, quam haecenus inter ipsius Gregorii epistolas asseruamur hic tibi legendam proponimus: sic enim se habet:

Solemniter annua deuotionis nos, filij dilectissimi, adiuuati, vt litaniam, quae Maior ab omnibus appellatur, salubris ac deuoti deuotionis, auxiliante Domino, mensuris celebrare: per quam a nostris u

excessibus, eius misericordiae supplicantes, purgari aliquatenus mereamur. Considerare etenim nos conuenit, dilectissimi, quam raris continuisque calamitatibus pro nostris corporibus & ossibus nostris affligamur, & qualiter ecclesiam pietatis nobis saluandae melius subueniat. Sexta igitur feria veniens, a Testulo beati Laurentii martyri, qui appellatur Lucina, egredientes, ad beatum Petrum Apostolorum principem Domino supplicantes cum hymni & cantu iustitiamque properemus; vt iudicem sacrae iustitiae celebrantes, tam de antiquioribus, quam de praesentibus beneficiis pietati eius, in quantum possumus, referre gratias mereamur. haec Gregorius de hoc cellante gratiarum referentis actionem. Verum non sic pestis penitus cessauit, vt omnino extincta fuerit, licet maxima ex parte vis eius repressa sit; vt quae dicentes ostendunt.

Sed quid ipse post haec? non quidem secundum illud de ignauis atque superbis antiquius viaripatum propebium, in praeco cerui, in paeleones; sed e conuerso, se leonem in praeco exhibuit, prodigens vitam ipsam, itaque ante omnes in prima acie primum in tanto discrimine militabat intrepidus: & vbi pax, conciliatio numine reddita est, tanquam ceruus sibi timens, fugam arripit, latibula captans, cum felicitate Imperatoris de confirmatione eius electionis Romam delata fuerit, quoque iidem ferme diebus accidit. Sed quid de his primo Tuxtonensis Gregorius habet, hic reddamus. Cum, inquit, d latibula fuge prepararet, captus, trahitur. Et ad beati Augustini Petri basilicam deducitur, ibique ad Pontificalem gratiam confectus. Papa Urbis datus est. Sed nec deserta diaconus noster, nisi ad Episcopatum eius de Petri rediret, & quibus ordinatus fuerit, praesenti contemplatione sustineret, haec ipse. Verum de eius occulta fuga habet ita Ioannes diaconus e: Quis, inquit, palam egredi portis ciuitatis non poterat, a negotiorum exponendum se, dissimulato (vt fertur) habitu, calidum intravit: siluatum saltu exegit, cauerantem latibula repositum. In quibus dum ab omnibus summa sollicitudine intraret, iudicio columinae fulgida super se ingit et caelo dependens agnoscat, captus, trahitur, & apud beati Petri Apostolorum principis templum Pontifex confectus. haec de fuga, inuentione, & conuocatione Gregorii Ioannes: qui quidem omnia & ex ipsius Gregorii Papae scriptis fidem aliquam aduendicant.

Etenim dum per apologiam ad Ioannem Rauennanum Episcopum, qui ipsum hoc eam causam incularat, in praefatione libri eae pastoralis ad eum scripta fecerat, haec habet F: Pastorali curae me pondera ferege detestando voluisse, benigna, fateri clarissimi, ac humilissima intentione reprehendo, &c. De ligno autem diuinitus ostento, quod dictum est a Ioanne, ipse ex epistola ad Cyriacum Constantinopolitanum Episcopum fidem aliquam sibi sumit, dimissa habet e: Ego quoque, qui indignus ad locum regimini veni, insinuatam me conuolui, secretis a loca petri aliquando decernerem: sed super me multi iudicia * abierat congregati, ergo Conuocatois fualditi ceruicem cordis, hoc praecipue pendens, quia quilibet occultis loca sine Dei gratia amorem saluare non possunt, &c. Idemque ad Narsalem Episcopum Salonitanum his verbis h: Quia diuini iudicij non potui resistere, necessario mentis meam parti labori resouam, ita Gregorius, cum conceptus ex ita creatione mortuorum deponere ac penitus propulsare eo argumento confidit, quod scilicet ita Deo placitum esse, signis haud dubiis cognouisset. Quae igitur adeo mirandis praestentia est signis ordinatio, celebrata hoc anno, tertio Nonas Septembris, eadem veluti sacrosancta, annis longis in Ecclesia repetenda, consignata tunc publice hanc in Romanam Ecclesiam tabulis, quae & in vniuerso Catholico orbe sollemniter haecenus persenerat. Ceterum est pendenda ab ipso Gregorio ferit Imperatori eadem pecuniae quantitas: quae a praedecessoribus Gothorum temporibus exacta est: haud tamen in eimen adduci potuit, quasi redemptum pecunia Pontificatum obtinuerit: etenim electio (vt dictum est) legitime facta illi contulit Pontificatum, non Imperatoris conuocatio tyrannice viaripata, quae pecunia licite redimi potuit, cum non redimeretur ea Pontificatus, sed ex-

causa

causa

causa

causa

causa

causa

causa

causa

causa

causa

causa

causa

causa

causa

causa

causa

causa

causa

causa

causa

causa

causa

causa

causa

causa

causa

causa

causa

causa

causa

* vadique

DIUERSAE LITANIARUM HABITAE.

ANGREVA SVPER MOLEM HADRIANI VISIT.

a Greg. di. al. h. 4. r. 36.

b Ecol. 44.

c In Regest. imp. Ind. 10. IN MAIORIBUS.

conuocatis, exortatione se

Odin, eius

livo, mos, credi

verbo alere ag

uora ecclesie po

hancel tempore

hancel tempore

hancel tempore

hancel tempore

hancel tempore

hancel tempore

hancel tempore

hancel tempore

hancel tempore

hancel tempore

hancel tempore

hancel tempore

hancel tempore

hancel tempore

hancel tempore

hancel tempore

hancel tempore

hancel tempore

hancel tempore

hancel tempore

hancel tempore

hancel tempore

hancel tempore

hancel tempore

hancel tempore

hancel tempore

hancel tempore

hancel tempore

hancel tempore

hancel tempore

hancel tempore

hancel tempore

hancel tempore

hancel tempore

hancel tempore

hancel tempore

hancel tempore

hancel tempore

hancel tempore

... sed qua laeta fuerit, et talem scriptam viderem, ...

... Quia igitur in Orientalem Ecclesiam, mox vt creatus ...

... In huius negotium illud totis viribus suscipiendum ...

... Vixit & nullo Imperatoris, vt schismatici omnes ...

... iudicetur, hac ipse. Verum venie com concempisset, scilicet ...

... Ad haec, vt vidisti, iussione etiam Imperatoris cogente ...

... Sub Gregorio Papa schismaticorum libellus super Episcoporum ...

... Suggestum domno nostro clementissimo ac piissimo domno ...

... Pictas vestra est, clementissime dominator, preces humilium ...

... Et licet postea Imperiali pendere, ad consensum damnationis ...

SCHEMATI
TICI MAVRITII
IMPERATORIS
VIRI
CANT, NE
AD SYNO
DUM PRO
FESSIS
COGNAN
T VR.

SCHEMATI
CORUM
LIBELLVS
AD MAVRITIVM
IMP.

qua sine illa videtur. Quia quia & sua sanctitas cognoscitur...

colorum cognita fuerit, ita mox subdit: Celobre tunc a pido...

Sed iam eius diaconum, quem acceptis Romae a sancto Gregorio...

Qui domo nauigant, ut Massiliensis civitatis portum attingant...

Hoc eodem anno comegit Francorum motus aduersus Longobardos...

XXXII.

e G. Tur. lib. 10. c. 1.

f. Gr. Tur. de gl. mar. c. 83.

DE DIACONO TYRONENSI CVM BELLIQVIBVS MEANTE.

XXXIII.

DE SANCTORVM MARTYRVM MAVRITII ET PAVLI VITAE.

XXXIV.

e Gr. Tur. lib. 10. c. 1. h. Paul. de lib. 4. c. 2.

ocasio

occasione mentio facta est. Porro quem Anachan Gregorius Papa & alii Regem Longobardorum nominant, Turonensis Gregorius eundem Aptachatum appellat, quem & hoc anno obiisse refert, & Paulum eius successorem vocat, quem Agilulphum dictum fuisse omnes affirmant. Porro quod Gregorius Turonensis Agilulphum vocat Paulum, respicit ad nomen, quod postea sumptim baptismo, ut suo loco dicitur inferius.

XXXV.

Gr. Tur. lib. 10. c. 6.

Quod autem ad vincos pertinet: quid tunc temporis admiratione maxima dignum Aruensis in Gallia acciderit, idem Gregorius subdit his verbis: *Apud Aruernos vero vinculi carceris nocte, Dei nutu disrupti vinculo, restititque aditibus cassidibus, egressi, Ecclesiam ingressi sunt. Quibus cum Fulalio Comes onera catenarum addidisset, ut super eos sumposita, exemplo cui vitrum fragile comminatum fuit: Et sic conuulsa. Ante sancti eius curiam Pontificis curi, proprio sum redditi libertati. Que vero miraculum istud profecuta fit munificentia Childberti Regis, idem pergit sic dicere: In supra dicta vero urbe Childbertus Rex omne tributum tam Ecclesie, quam monasterii, vel reliquis clericis, qui ad Ecclesiam pertinerent videbantur, aut quocumque Ecclesia officium excolabant, larga potestate concessit. Multum enim iam exaltore huius tributis exsoluati erant, eo quod per longum tempus & succedentium generationes, ac diuisis in multas partes ipsi possessionibus, colligi vis poterat hoc tributum: quod hinc, Deo inspirante, ita praecepit emendari, ut quod super hoc Esso deberetur, nec exaltorem damnata perirent, nec Ecclesia cultorem tardum de officio aliquam remoueret. Hec Gregorius.*

XXXVI.

Concil. Antiod. diocesis Nym.

Quod nunc ad Francorum res spectat, ad hoc ipsum tempus pertinet Concilium Antiodorense diocelani, cui praesuit Anacharius eiusdem ciuitatis Episcopus solus cum Abbatibus & presbyteris eiusdem diocesis: in quo plura, quae statuta fuerant in Marticonensi Concilio secundo, cui idem Anacharius interfuit, & sexto loco subscripta, pariter repetita esse reperiuntur. Habentur in eo sancti canonis quadraginta quinque ad Ecclesiasticam disciplinam & monasticam obsecrantium retinendam spectantes; quorum nonnullorum etiam vsus exoleuerit, antiquitatis tamen indices remanserunt. De quibus monendum, ne dum in duobus ex illis vigilias prohibitas legis, de facis intelligas, sed quae in priuatis domibus fieri consueuerant, ut cum dicitur canone tertio: *Non licet conueniri in domibus propriis, nec vigilias festiuitatibus sanctorum facere, nam & paulo post: Sed quoniamque votum habuerit, in Ecclesia vigilet.* Sic & intelligas, quae habentur in eiusdem Concilii canone quinto illis verbis: *Omnia & inter supradictas conditiones, vigilias, quas in honore Domini obseruant, omnibus prohibemus, quae nimirum fiunt in domibus propriis, admixtaque habebant aliquas superstitiones.*

XXXVII.

Vigiliae xviii vsq.

Quam autem frequens esset hoc tempore sacrarum vigiliarum vsus in Gallis, illud ostendit inter alia, quod quemlibet diem Dominicum Fideles praecedentibus nocturnis vigilis agerent, ut docet canon primus posterioris Concilii Marticonensis, cui (ut diximus) idem interfuit & subscripsit Anacharius, qui huic Synodo Antiodorense praesuit: cuius haec sunt verba, dum de die Dominico religiosissime celebrando agit: *Noctem quoque ipsam, qua nos sperare licet & immortales vultu dicit, spiritibus cogitamus excubiis, nec dormimus in ea, quem admodum dormitamus, qui nomine duntaxat Christiani esse noscuntur: sed oramus & vigilamus operibus sacris, ut digni habeamur in regno coelorum fieri Saluatoris.* Haec autem annum statuta in Concilio provinciali, haud potuerunt post annum a diocelano Concilio aboleri, ab eo praesertim Episcopo, qui (ut dictum est) eidem ea statuenti Concilio subscripsisset. Quinetiam in hoc ipso Antiodorense Concilio, de quo agimus, vnde canone habetur de religiose seruandis vigilis Paschatis, *ne quis scilicet quocumque in eis post mediam noctem comedit.* Haec de vigilis oportuit admonuisse aduersus eos, qui putant per idem Concilium fuisse abrogatas.

XXXVIII.

Pertinet & ad antiquitatis vsam, quod eiusdem Synodi canone trigesimo sexto prohibetur mulier nuda

manu Eucharistiam sumere: sed quod habet infectus canon quadagesimus secundus praecipitur, ut ad hoc opus vnaqueque mulier habeat Dominicalem suam, alioquin non communicet. Quid autem per Dominicalem intelligi debeat, accipe ex S. Augustino, qui de hoc agere sermone concelimo quinqueagesimo secundo de tempore, vbi ait: *Omnes viri, quando communare desiderant, sanam rationem, & omnes mulieres omnia exhibent hinc omnia, & corpus Christi accipiunt, subdit pluribus, quid haec significent.*

Sed iam iniustas Orientis Ecclesiam, quae misericordia Dei non desitora, eodem tempore, quo Occidentem tanto Pontifice illustratur Gregorio Magno, ipsa refulget splendore viri sanctissimi Theodori Siccota, qui in Galatia ex Archimandrita inuicem est profectus ad Episcopatum Anaftasiopolis ciuitatis eidem in Galatia sub Ancyran metropoli. Scripsit res ab eo praedate gestas quam fidelissime, qui a puero cum ipso coeuit Gregorius presbyter, atque eiusdem monasterii praefectus: nam in hinc eius commemorati haec ipse: *Haec ego Elestus, qui & Gregorius a sancto Theodoro vocatus sum, omnia, Deo adiuuante, conscripsi. Neque vero miraculorum istius experti sum, sed ea maxime omnium expertus sum. Cum enim parvulus mihi ex epulo Algermaro ornandi diu sumis vixisset, nec vllis possent liberis suscipere, ad sanctum voram accesserunt, cumque cenae, quibus ille benedixerat, accepissent, ego conceptus sum, & in locum clare, & in factu ipsi oblati: qui & in eum monasterio emittitur, & in presbitero praefectio litteris distulit. Quingitur rerum mirabilium ipsius Theodoti insperat maxime fuit, eas sincerissimo stylo memorie perpetue posteris tradidit. Quomodo autem quod hoc tempore Mauriti Imperatoris auctoritate ad Episcopatum Anaftasiopolis tractus sit, idem auctor narrat his verbis:*

Defuncto Timotheo Anaftasiopolis Episcopo, omnes & clerici ad beatissimum Ancyrae metropolis Archiepiscopum conuenerunt, & magnum Dei seruum Theodorum Siccota manserunt Archimandrita in sanctissima Ecclesia suae Episcopatum efflagitauerunt. Quorum ille letatus studio & voluntate, praecipit, ut eum ad se adducerent. Erat autem tempus, quo sanctus Theodorus in spelunca inclusus praecationi vacabat & quieti. Accesserunt igitur Anaftasiopolis clerici & ciues ad monasterium atque speluncam, & supplicauerunt, ut se pastorem ipsi concederet. Quod ille cum ne audire quidem veller, ne dum concedere: ipsi vi quadam praellata, eum in monasterio extulerunt, & in lectam coniecerunt abduxerunt. Cuius discessu cum & monachi, & ceteri, qui illic commorabantur, inuelli essent: vir sanctissimus eos per fretum consolatus est: *Omni re, iniquis, inuocarem, sine me si mihi ex duleris, non dimittam vos: nihil enim est in terra, quod me a consuetudine vestra possit separare.* Ancyram igitur metropolim ingressus, a beatissimo Archiepiscopo Paulo cum licentia susceptus est, & Episcopatus constitutus. Videbat autem quidam in quiete stellam ingentem & caeloclaplam, & super Ecclesiam illius ciuitatis coactis, quae radius suis eum ciuitatem ipsam, tum regiones finitimas illustrabat. Probatit quidem ostentans, inuicem eorum, cum incredibili miraculo unum virtute illic vit sanctus effulgens, toti penitus illuxit Orienti: narrat ea idem archieps, quae nos breuitatis causa dicere praetermittimus. Porro sepe sequentibus annis idem nobis occurrerit Theodorus, semperque praeratis in eum indignior.

Quod ad res bellicas spectat, male sepe pugnatum esse aduersus Auares, docent Theopompus Annales: cura & certa spes victoriae impetrate oblata Romani dilabatur, amplius non reuerfatur. Aduersus item Persas discordia ducum Romani exercitus nihil gloria dignum est actum: rebellansque exercitus aduersus Imperatorem, vix tandem illi paruit postea reconciliatus. Sed de his pluribus in Theopompe.

CHRISTI MAURITII IMP. 5. GREGORII PAP. 4. ANTIODORENSE CONCILII. ...